

10. marts 2023

FM 2023/146

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at kontakte Rigsmyndighederne med henblik på at påbegynde forhandlinger om en revision af Selvstyreloven særligt i forhold til de økonomiske relationer mellem Grønlands Selvstyre og staten.

(Medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Begrundelse

I 2008 stemte et sort flertal af befolkningen ja til at indføre Selvstyre. Selvstyret blev officielt indført på vores nationaldag i 2009. Ingen partier var imod tanken om Selvstyre, men vi i Demokraatit (blandt andet i bogen Naamik/Nej) argumenterede for, at den økonomiske aftale med Danmark var for dårlig og til alt for stor fordel for Danmark¹.

Eftertiden har vist, at Demokraatits bekymringer i forhold til den økonomiske aftale var rigtige. Den økonomiske del af aftalen er således en direkte hæmsko for den politiske udvikling i Grønland.

Det er nemlig sådan, at det af Selvstyreloven fremgår, at vi i Grønland selv skal betale for driften af de områder, som vi vælger at hjemtage fra Staten. Tidligere var det sådan, at bloktilskuddet blev forhøjet med det beløb, som Staten sparede ved at Grønland hjemtog området.

Denne ændring har helt åbenlyst haft den betydning, at hjemtagelsen af områder er gået i stå. Det har haft den konsekvens, at graden af politisk selvbestemmelse ikke er blevet øget væsentligt de sidste mange år. Denne udvikling er et skridt i den forkerte retning.

I Demokraatit er vi godt klar over, at datidens politiske forhandlere på vegne af Grønland havde en stor tro på, at der inden længe ville blive fundet olie, og at indtægterne herfra ville blive rigelige. Vi anerkender, at den økonomiske del af Selvstyreaftalen havde været god såfremt der var blevet fundet olie på grønlandsk territorium. Set i bakspejlet var det dog nok en smule naivt af datidens politikere at gå all-in på et oliefund.

Et oliefund er i øvrigt nu blevet komplet umuliggjort, fordi Naalakkersuisut har besluttet, at vi i Grønland er de eneste i verden, der ikke må tjene penge på olie. I den forbindelse er det lidt paradoksalt, at den anden part i Selvstyreaftalen Danmark tjener mange milliarder kroner på olieproduktion.

Demokraatit ønsker, at vi herhjemme skal have mere politisk selvbestemmelse, og vi mener derfor, at det er nødvendigt, at der i samarbejde med Rigsmyndighederne bliver fundet en løsning således, at økonomien herhjemme ikke vedbliver med at være en hæmsko for vores muligheder for at hjemtage områder fra staten.

¹ Naamik/Nej – Demokraatit 2008

Set fra Rigsmyndighedernes synspunkt bør det ikke være et økonomisk problem at indgå i forhandlinger om en ny aftale. Rent økonomisk kan Rigsmyndighederne ret beset være ligeglade med om man skal betale for driften af et område i Grønland eller om man skal betale de samme penge i bloktilskud mod at slippe for at betale for driften.

Jeg ser frem til at høre, hvad Naalakkersuisut og partierne i Inatsisartut mener om forslaget.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det indledende arbejde og henvendelsen vil medføre administrativ arbejdskraft og økonomiske konsekvenser som vurderes til samlet set ikke at overstige ét AC-årsværk eller 500.000 kroner.

Da antallet af ansatte i den offentlige administration allerede er alt for højt, så bør Naalakkersuisut kunne omprioritere de allerede afsatte midler til at fuldføre beslutningsforslaget. På den baggrund vil der ikke være yderligere økonomiske konsekvenser i forhold til i dag.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.